

Postadres: Postbus 2158, 3500 GD Utrecht

Bezoekadres: Kaatstraat 1, Utrecht

Telefoon: 030 - 286 59 03

Gemeente Utrecht
T.a.v. het College van Burgemeester en Wethouders
Postbus16200
3500 CE UTRECHT

Behandeld door: Mevr. Mr. M.M. van der Burg, voorzitter

Datum: 24 juni 2013

Doorkiesnummer: 286 81 65

Ons kenmerk:

E-mail ouderenadviescommissie@utrecht.nl
secretariaat

Onderwerp: Kadernota Meedoen naar Vermogen

Bijlage(n): 1

Uw kenmerk:

Verzonden:

Cc raadsleden

Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden

Geacht College,

In de WMO Kadernota 'Meedoen naar Vermogen' schetst u op hoofdlijn hoe u de (nieuwe) hulp- en zorgtaken voor kwetsbare Utrechters denkt te gaan organiseren en te gaan uitvoeren binnen het brede kader van de Wmo vanaf 2015. Dit toekomstbeeld raakt direct het beleid voor ouderen. De Adviescommissie voor het Ouderenbeleid (ACO) heeft zich dan ook tijdens haar vergadering op 19 juni jl. uitgebreid hierover laten informeren, mede in relatie met het beleid Vernieuwend Welzijn, hetgeen leidde tot interessante dialogen. Mede aan de hand hiervan geeft de ACO onderstaande reactie.

Echte mensen, echte ouderen

Al lezende zou je bijna vergeten dat het in wezen gaat om levende mensen, echte bewoners van Utrecht. Zeer verschillende bewoners die gemeen hebben dat zij in meerdere of mindere mate een vorm van hulp en zorg nodig hebben. Ouderen vormen een belangrijk deel van deze groep en ook in toenemende mate.

Het verbaast de Adviescommissie voor het Ouderenbeleid (ACO) dan ook dat nagenoeg nergens ouderen worden genoemd en ook enige uitsplitsing naar leeftijd ontbreekt. Zo wordt bijvoorbeeld op blz. 4 aangegeven dat 8% van de Utrechters in sociaal isolement leven. Bekend is dat het hier vooral gaat om ouderen. Dit geldt ook voor de gegevens in 'Zicht op de vraag' per wijk. "De Utrechter" bestaat immers niet.

Natuurlijk beseffen we wel dat het hier gaat om een organisatievraagstuk vanuit de gemeente, maar het moest ons toch even van het hart. De kunst is juist om beide te combineren.

De ACO dringt er bij u op aan bij de uitvoeringsplannen beide kanten in ogenschouw te nemen, dus ook de oudere bewoners als invalshoek te nemen.

Wie verantwoordelijk?

Vooraf voor ouderen is zekerheid en duidelijkheid over het krijgen van hulp/zorg van groot belang. Dit recht is nu geregeld in de AWBZ. Met de decentralisatie vervalt dit recht en vindt invulling plaats in het overleg 'aan de keukentafel'. Op zich is dat geen slechte ontwikkeling, maar de vraag wie je waarop kan aanspreken, blijft (nog) onduidelijk. Tijdens het wetgevingsproces en in de uitvoeringsplannen zal hierover duidelijkheid moeten komen.

De ACO dringt hierop bij u aan om bij de uitvoeringsplannen duidelijkheid te scheppen over verantwoordelijkheden.

Beeldvorming

Zoals gemeld onderschrijft de ACO de keuze van maatwerk, gesprekken 'aan de keukentafel' om te bekijken hoe het beste kan worden voorzien in de hulp-/zorgvraag. Wat de commissie langzamerhand zorgen baart is de negatieve beeldvorming die inmiddels aan het ontstaan is over dit uitgangspunt (zoals verplichte persoonlijke verzorging door de vervelende buurman en dergelijke).

De ACO adviseert u alert te zijn op de beeldvorming en negatieve beeldvorming waar mogelijk tegen te gaan.

Uitwerking samen met ouderen(organisaties)

Als de Gemeenteraad instemt met de nota worden het komend halfjaar uitvoeringsplannen opgesteld. Op blz. 16 geeft u aan dit te willen doen in nauwe samenwerking met de thuiszorginstellingen, en de verpleeg- en verzorgingssector. De ouderen en ouderenorganisaties worden niet genoemd.

ACO dringt er bij u op aan ook de ouderen organisaties nauw te betrekken bij het opstellen van de uitvoeringsplannen.

Gerichte informatie/communicatie

De ACO heeft al vaak gepleit voor een versterking van de communicatie en informatie, expliciet gericht op ouderen en op ouderen van niet Nederlandse afkomst (onder meer ACO-adviezen van 31 januari en 23 mei 2012 en van juni 2013). Niet alleen wanneer het resultaat er is, maar ook nu al en bij de uitwerking van de Kadernota. Het is van het grootste belang om informatie te geven die ouderen begrijpen en voor hen goed toegankelijk (niet alleen digitale!) is. Ouderen nemen als invalshoek lijkt wellicht vanzelfsprekend, maar wij willen dit toch benadrukken, evenals het gebruik maken van 'communicatie-/contactkanalen', die er u al zijn met ouderen.

De ACO pleit er voor om ouderen zelf als invalshoek te nemen voor communicatie en informatie en in plaats vanuit het 'instellingsdenken'. Ook pleiten wij er voor om heel praktische gebruik te maken van communicatie-/contactkanalen waarmee ouderen nu te maken hebben.

Afstemming I&C, buurtteams en wijkteams

Ontwikkeling in de zorg is geen zelfstandig proces. Zorg, welzijn en wonen hebben zeer nauw met elkaar te maken. Dit betekent dat afstemming tussen deze beleidsontwikkelingen dringend noodzakelijk is. Op het terrein van welzijn zal te zijner tijd afstemming plaatsvinden via buurtteams. De ACO is er nog niet gerust op dat de wijkteams in het kader van Vernieuwend Welzijn, de afstemming met de buurtteams op een sluitende wijze plaats kan laten vinden.

Verder is het zeker voor ouderen van essentieel belang dat er één aanspraakpunt/ingang is voor zorg en hulp.

De ACO dringt er bij u op aan de buurtteams op een sluitende wijze te laten aansluiten op de wijkteams (Vernieuwend Welzijn) en ervoor zorg te dragen dat er één aanspraakpunt/ingang is voor zorg en hulp.

Woonservicezones

Zeker nu nieuwbouw stagneert en bewoners ook zelf graag in hun huis en buurt willen blijven wonen vormen de beleidsterreinen wonen, zorg en welzijn steeds meer een drie-eenheid.

Dit geldt in nog sterkere mate voor de ontwikkelingen op het gebied van wonen en huisvestingsbeleid. Het in huis (moeten) blijven wonen dwingt tot een sterk beleid op het gebied van woningaanpassing of verbouw van woningen/panden in de buurt. Ouderen geven ook zelf aan in de buurt te willen blijven wonen.

Aanpassing van de woonomgeving wordt een enkele keer in de Kadernota genoemd, maar de ontwikkelingen met betrekking tot huisvesting ontbreken. Hierbij wil de ACO extra aandacht vragen voor de woonsituatie van ouderen met niet Nederlandse afkomst.

Een sterke afstemming tussen zorg, welzijn en wonen is onmisbaar. De afgelopen jaren heeft u zich ingezet op zogenoemde Woonservicezones. Het is de ACO niet duidelijk in hoeverre deze ontwikkeling wordt voortgezet en hoe deze zones zich verhouden tot de ontwikkelingen van de sociale buurtteams (WMO) en van de wijkteams (Welzijn).

De ACO adviseert u dringend de ontwikkelingen van zorg, wonen en welzijn goed op elkaar af te stemmen en duidelijkheid te geven over de rol van de wijkservicezones .

Met vriendelijke groet,

Mr. M.M. (Mieke) van der Burg,
Voorzitter